

VERVOLG VAN PAGINA 37

Tussen paternalisme en veeleisende burgers

daar als volgt geformuleerd:

'Hoe geef je vorm aan "niet stigmatiserend activeren"? De term activeren is stigmatiserend in zichzelf. Iedereen die mij wil activeren wijs ik terstond de deur! En toch.... Maar zonder te stigmatiseren. Wat is dan überhaupt mogelijk? Niets dat vanuit een eigen primair besef van overvloed komt. Er is dan altijd een ander die "tekortkomt". Dat maakt de ander voor je het weet louter afhankelijk en maakt mij tot een paternalistisch relikwie. Wat kan wel? Ondersteun en stimuleer maatschappelijke initiatieven precies zoals je zelf geholpen zou willen worden wanneer je een goed idee hebt dat je niet zonder hulp uitgevoerd krijgt.'

Mensen aanspreken zoals je zelf aangesproken wilt worden, helpen zoals je zelf geholpen wilt worden. Makkelijk zat. Of niet? Het is erg moeilijk om wederzijdsheid als criterium te hanteren tegen de achtergrond van een groot, landelijk, ambitieus ontwikkelingsprogramma voor prachtwijken. De ontwikkeling van vastgoed vraagt om professie, organiserend vermogen en een flinke schaalgrootte, maar de ontwikkeling van een vitale samenleving vraagt om kleinschaligheid en persoonlijke relaties. En voor het overbruggen van die spanning zijn corporaties nodig die weten wat ze zijn. ◀

Hapsnap beleid

Met een hoge mate van eensgezindheid hebben de EU-regeringsleiders op hun laatste top in Brussel, afgelopen 23 juni, besloten om afzonderlijke lidstaten meer ruimte te geven voor de invulling van 'diensten van algemeen belang'. Wat dit vooral betekent is dat dergelijke diensten gevrijwaard kunnen worden van de Europese regels voor de interne markt. Dit kan meer ruimte geven aan corporaties. De 'brief van Kroes' van ruim twee jaar geleden, met kritische vragen over de positie van corporaties, lijkt hiermee ver achter ons te liggen.

Toch is er weinig reden voor gejuich. Corporaties zijn misschien (even) van Brussel af, maar onze eigen overheid heeft ze scherper in het vizier dan ooit. Mijn lezing van de gebeurtenissen van het afgelopen jaar is dat vrom directe invloed wil hebben op corporaties; corporaties als een soort uitvoeringsorganisatie van de overheid. En het ministerie van Financiën eigent zich liever vandaag dan morgen de in corporaties opgeslagen vermogens toe. Je ziet die financiële jongens daar op dat ministerie al denken: al dat in corporaties opgesloten geld leidt tot verspilling. En in de bemoeizucht van vrom hebben ze ook niet veel vertrouwen. Financiën lijkt te denken dat corporaties overbodig zijn, en in ieder geval moeten afslanken. Eén ding is zeker: corporaties hebben in Den Haag weinig vrienden.

Voor mij staat het als een paal boven water dat we zo spoedig mogelijk moeten komen tot een nieuwe integrale visie op het woningdossier. Het hapsnap beleid richting de corporaties moet afgelopen zijn. Corporaties verdienen het om te weten waar ze aan toe zijn. Voor de maatschappij is het huidige beleid ook verspilling.

Toch is redding in zicht. Het heeft wat moeite gekost, maar de kroonleden van de SER hebben hun bestuur zo ver gekregen dat de economen onder de kroonleden, aangevuld met externe niet-SER experts, een advies mogen uitbrengen over het door het kabinet taboe verklaarde woningdossier. Formeel is dit geen SER-advies dat wordt gedragen door de sociale partners, maar 'slechts' een advies van de Kern Commissie Sociaal Economisch Beleid. Maar toch, dat er een integraal advies komt, is een oneindig grote stap voorwaarts.

Arnoud Boot is hoogleraar ondernemingsfinanciering en financiële markten aan de Universiteit van Amsterdam en plaatsvervangend kroonlid van de SER. Hij is een van de leden van de SER-commissie die zich over de woningmarkt buigt. Ook is hij adviseur en commissaris in de corporatiewereld, onder meer bij het Waarborgfonds Sociale Woningbouw.